

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням шістдесятої сесії
Заводської міської ради
восьмого скликання
від 14.11.2025 р. № 15

ПРОГРАМА
Підтримки молодіжної політики
на території Заводської міської
територіальної громади
на 2026 - 2028 роки.

м. Заводське

2025 р.

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

№	Показник	Зміст
1	Назва програми	Програма підтримки молодіжної політики на території Заводської міської територіальної громади на 2026–2028 роки
2	Підстава для розроблення	Конституція України; Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»; Декларація «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні»; Постанова КМУ «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України»»; Європейська хартія про участь молоді у місцевому і регіональному житті
3	Ініціатор розроблення програми	Виконавчий комітет Заводської міської ради
4	Розробник програми	Відділ економічного розвитку та інвестицій виконавчого комітету Заводської міської ради
5	Відповідальний виконавець програми	Відділ економічного розвитку та інвестицій виконавчого комітету Заводської міської ради
6	Учасники програми	Молодь громади, заклади освіти, заклади культури, громадські організації, молодіжні ініціативні групи, інші установи та організації
7	Мета програми	Створення умов для розвитку і самореалізації молодих людей, формування активної громадянської позиції, залучення молоді до ухвалення рішень та громадського життя громади
8	Завдання програми	Формування правової, громадянської та виборчої культури молоді; розвиток інструментів молодіжної участі; популяризація здорового способу життя; сприяння працевлаштуванню молоді; розширення можливостей неформальної освіти; підтримка творчості, спорту, волонтерства.
9	Строк реалізації програми	2026 – 2028 роки
10	Загальний обсяг фінансування	Визначається щороку в межах затвердженого бюджету громади
11	Джерела фінансування	Місцевий бюджет, інші джерела (державні програми, гранти, спонсорська підтримка, кошти громадських організацій, власні надходження)
12	Очікувані результати	Збільшення рівня участі молоді у громадському житті; розвиток молодіжної інфраструктури; розширення можливостей для неформальної освіти; популяризація здорового способу життя; підвищення рівня працевлаштування молоді; залучення молоді до ухвалення рішень
13	Контроль за виконанням	Постійна комісія з гуманітарних питань Заводської міської ради

I. Загальні положення

Програма підтримки молодіжної політики на території Заводської міської територіальної громади на 2026 - 2028 роки розроблена відповідно до Конституції України, Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», Декларації «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні», Постанови КМУ «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України», Європейської хартії про участь молоді у місцевому і регіональному житті.

Децентралізація не може бути повною у разі відсутності дієвої моделі молодіжної політики і роботи у молодіжному середовищі. Забезпечення ефективної молодіжної політики в умовах децентралізації має базуватись на належному кадровому, фінансовому забезпеченню, розвитку молодіжної інфраструктури та залученню молоді до процесу розроблення й ухвалення рішень та контролю за їх виконанням. Виходячи з того, що одним з основних завдань процесу децентралізації є формування комфортного середовища для мешканців громади, можна виділити основні напрями реалізації молодіжної політики на рівні громади. А саме:

- кадрове забезпечення (навчання фахівців і молодіжних працівників);
- належне фінансування молодіжної роботи;
- розвиток молодіжної інфраструктури;
- залучення молоді до процесу розроблення, ухвалення рішень та контролю за їх виконанням;
- проведення різнопланових молодіжних заходів.

Важливим аспектом у процесі запровадження моделі молодіжної політики на рівні громади є створення дієвої системи збору, обробки інформації, реагування на запити молодих хлопців та дівчат, місцеві молодіжні ініціативи.

Населення Заводської територіальної громади на 01.01.2026 року становить 11127 осіб, з них молодь віком від 14 до 35 років – більше 4000 осіб, або 36 % від загальної кількості населення громади. Молоді люди є носієм потенціалу, мають права і відіграють активну роль у розвитку громади. Молодіжна політика інтегрує в собі й усі інші сфери відповідальності по роботі з молоддю. Це стосується освіти, працевлаштування та ринку праці, культурного розвитку, соціального захисту тощо та передбачає використання існуючої структури і формування нової, якщо її нема, з урахуванням функцій різних відповідальних суб'єктів на рівні громади. Частково функції роботи з молоддю покладені на сільські старости з залученням до співробітництва освітніх, медичних, культурних закладів та інших організацій ТГ.

Аналізуючи результати вивчення потреб молоді можна зробити висновок, що загальнолюдські цінності і проблеми дуже близькі сучасній молоді. Молоді хлопці та дівчата вважають їх актуальними і намагаються знайти шляхи їх вирішення. Переважна більшість проблем молоді – це складові загальних потреб сучасного суспільства. Державою проблеми молоді досліджуються у трьох аспектах:

- що молодь може дати суспільству для його розвитку;
- що суспільство може дати молоді для її розвитку і соціального становлення;
- власний потенціал молоді в інтересах її самореалізації і розвитку суспільства.

Для ефективної реалізації молодіжної політики на рівні громади потрібно передбачити:

- постійну оцінку та моніторинг потреб, зокрема, і гендерних потреб, молоді;

- необхідну інфраструктуру, в тому числі здійснення її організаційного та фінансового забезпечення;
- забезпечення діяльності молодіжних просторів і молодіжних працівників;
- сприяння формуванню та розвитку інститутів громадянського суспільства;
- налагодження міжгалузевої та міжсекторальної взаємодії у молодіжній роботі;
- здійснення оцінки ефективності молодіжної роботи на рівні громади і звітування перед громадою про стан роботи з молоддю;
- забезпечення умов молодіжної участі та молодіжного громадського контролю.

Для активізації участі молодих людей повинні створюватись певні структури, яким має надаватись підтримка. Це: молодіжні ради, банки молодіжних ініціатив, молодіжні центри (простори) тощо. Ідеться про більш активне залучення молоді до ухвалення рішень, процесу формування та реалізації молодіжної політики на рівні ТГ. Молодіжна робота в громаді повинна враховувати інтереси та потреби молоді й, насамперед, формувати не споживацькі настрої в молодіжному середовищі, а активну громадянську позицію молоді, залучаючи усі її потенційні ресурси.

Реалізація Програми ґрунтується на системі загальноєвропейських принципів, визначених у Переглянутій Європейській Хартії про участь молоді у місцевому та регіональному житті: відкритості, рівності можливостей та недискримінаційному ставленні, реалістичності Програми, дієвому та відповідальному підході, а також безпосередньому залученні молоді до її виконання. Згідно Резолюції про молодіжну роботу Ради Європи, молодіжна робота базується на неформальній та інформальній освіті (самоосвіті), проводиться поза межами формальної освіти, організовується силами молоді та спеціалістами з молодіжної роботи. Ефективність реалізації Програми залежить від єдності та координованості дій місцевого самоврядування і молодіжного представництва.

Реалізація Програми базується на гендерно чутливому підході, що передбачає врахування різних потреб, інтересів та можливостей молодих жінок і чоловіків, а також молоді з уразливих груп. Усі заходи Програми спрямовані на забезпечення рівного доступу до ресурсів, участі та можливостей.

Під час планування та реалізації заходів програми враховуються принципи кліматичної сталості: енергоефективність, екологічна відповідальність, мінімізація відходів, підтримка ініціатив молоді у сфері захисту довкілля та адаптації до змін клімату.

Програма розроблена з урахуванням людиноорієнтовного підходу, що забезпечує створення безпечного, інклюзивного, доступного та комфортного середовища для молоді, включно з молоддю з інвалідністю, молодими батьками, внутрішньо переміщеними особами та іншими соціальними групами.

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Нема пасивної молоді – є непрофесійність у роботі з цільовою аудиторією, недостатність цікавих заходів, що проводяться поза навчальними закладами. Молодь потребує різноманітних розважальних, просвітницьких та культурно-мистецьких заходів, які дадуть змогу реалізувати потенціал.

Аналіз молодіжного середовища також засвідчив необхідність врахування гендерних особливостей та запитів молоді: дівчата і хлопці мають різні потреби у сфері освіти, дозвілля, працевлаштування, участі у прийнятті рішень. Тому заходи програми формуються з урахуванням гендерного балансу та недискримінації.

Разом із цим, молодь громади виявляє зростаючий інтерес до екологічних питань, ініціатив зі збереження довкілля, сортування відходів, озеленення та впровадження кліматично дружніх практик, що потребує від громади відповідної підтримки.

Для забезпечення ефективності молодіжної політики важливо впроваджувати людиноорієнтовний підхід, який не лише враховує потреби молоді, а й забезпечує їхню участь у формуванні рішень, безпечність громадського простору та доступність послуг.

Освіта в школі задовольняє базові навчальні потреби, але цих знань недостатньо для розвитку особистості. Окрім загальної освіти, молоді люди у громаді ще не мають доступу до зручних та зрозумілих освітніх інструментів в контексті розвитку навичок, які роблять життя продуктивним та успішним, а їхню активність – корисною для громади. Особливо важливими для молоді є профорієнтаційні заходи, тренінги, профільні майстер-класи та зустрічі з успішними людьми.

Заходи з формування здорового способу життя молоді ще не в повній мірі задовольняють усі категорії молоді – дівчат та хлопців, жінок та чоловіків у їх різноманітті, особливо в сільській місцевості.

В громаді недостатньо приділяється уваги інформуванню молоді з приводу можливостей самореалізації, програм обміну, тощо.

Залучення молоді до прийняття рішень дадуть змогу реалізувати учасницький підхід до формування місцевої політики.

III. Мета та завдання Програми

Програма визначає стратегію впровадження молодіжної політики на території Заводської ТГ на 2026-2028 роки. Метою Програми є створення умов для розвитку і самореалізації молодих хлопців та дівчат в громаді, формування їх активної громадянської позиції та свідомості.

У межах реалізації Програми передбачається впровадження гендерно чутливої, кліматично відповідальної та людиноорієнтованої молодіжної політики, що сприятиме розвитку інклюзивного суспільства, екологічної культури та рівних можливостей для всіх молодих людей.

Основні завдання Програми:

- формування активної громадянської позиції шляхом здійснення заходів з підвищення рівня правової обізнаності, утвердження громадянської свідомості молоді, заходи на підтримку доступу молодих чоловіків і жінок до відповідальних посад у професійному житті, асоціаціях, політиці і місцевих органах влади; популяризація волонтерського руху, як форми залучення молоді до суспільно значущої діяльності та способу неформальної освіти і вторинної зайнятості;
- формування здорового способу життя молоді – шляхом здійснення заходів, спрямованих на популяризацію та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я серед молоді;
- впровадження нових форм організації змістовного дозвілля дівчат та хлопців;
- формування екологічної культури;

- розвиток неформальної освіти – шляхом здійснення заходів, спрямованих на набуття молодими людьми знань, навичок, що сприятимуть соціальній та професійній компетенції молоді, формуванню мотивації до навчання впродовж життя;
- інтеграція молоді на ринок праці шляхом створення умов та здійснення заходів, спрямованих на працевлаштування молоді (забезпечення первинної і вторинної зайнятості та самозайнятості молоді) та подолання стереотипів і бар'єрів, зокрема, гендерних.

IV. Напрямки діяльності та основні заходи щодо реалізації Програми

1. Формування духовності, національної самосвідомості, моральності молоді ТГ, її патріотичне виховання та формування правової культури

- пропагувати культурні цінності українського народу;
- відроджувати народні традиції через залучення майстрів народних ремесел до проведення занять в шкільний та позашкільний час;
- інформаційно підтримувати заходи патріотичного виховання через мережу Інтернет, соціальні мережі та пресу;
- удосконалювати проведення молодіжних заходів, присвячених визначним подіям. Сприяти святкуванню або відзначенню пам'ятних, державних та міжнародних дат, також ювілейні дати видатних українців і уродженців громади;
- сприяти організації для молоді майстер-класів, семінарів, зустрічей у форматі «жива бібліотека» з громадськими діячами, учасниками бойових дій, представниками поліції, та ін.;
- формувати у молоді правову та виборчу культуру, пропагувати соціально безпечну поведінку молоді;
- створювати та поширювати друковану просвітницько-профілактичну продукцію та соціальну рекламу. Поширювати соціальну рекламу через мережу Інтернет.

2. Запобігання поширенню негативних явищ в дитячому та молодіжному середовищі, популяризація та утвердження здорового та безпечного способу життя й культури здоров'я

- сприяти організації акцій до тематичних дат: Всесвітній день пам'яті померлих від СНІДу, Міжнародний день проти насилля, Всесвітній день боротьби зі СНІДом, Всесвітній день без тютюну (проти тютюнопаління);
- сприяти організації профілактичних заходів в форматі «мінімум 1 лекція/захід/інтерактив/семінар на рік у кожному класі/навчальній групі навчальних закладів громади»;
- збільшити кількість рекламних площ для соціальної реклами та з профілактики негативних явищ;
- посилювати матеріальну базу санітарно-просвітницьких заходів з використанням мультимедійних засобів;
- поширювати друковані профілактичні матеріали для розповсюдження на профілактичних лекціях/семінарах та інших подібних заходах ;
- забезпечити проведення інформаційно-просвітницьких заходів

шляхом розміщення в закладах охорони здоров'я рекламної продукції, спрямованої на підвищення рівня здоров'я молоді, популяризацію та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я серед молоді.

3. Розвиток громадянської та соціальної активності молоді, підтримка діяльності інститутів громадянського суспільства щодо молоді

- розвивати молодіжну інфраструктуру, в тому числі сприяти молодіжному та учнівському самоврядуванню;
- сприяти створенню клубу підтримки молодіжних ініціатив для обміну досвідом, консультацій спеціалістів, інше.

4. Сприяння творчому, інтелектуальному та фізичному розвитку дітей і молоді

- підтримувати проведення заходів спортивно-розважального спрямування, серед них: квестів, публічних виступів, спортивних змагань;
- сприяти проведенню фестивалів кіно у форматі «просто неба» та кіноклубів;
- підтримувати професійну та самодіяльну художню творчість, творчу та військово-патріотичну діяльність просвітницьких, спортивних та технічних гуртків;
- розвивати інтелектуальний рух, сприяти проведенню інтелект-батлів між закладами ЗСО, історично-пізнавальних заходів;
- підтримувати масові майстер-класи з метою благодійності.

5. Співпраця органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства, діяльність яких направлена на молодь, залучення молоді до стажування й служби в органах місцевого самоврядування

- сприяти стажуванню молоді в органах місцевого самоврядування;
- організувати відкриті заходи для молоді до Дня місцевого самоврядування;
- залучати молодь до участі у роботі в органах місцевого самоврядування.

6. Сприяння розвитку міжнародного молодіжного співробітництва

- сприяти участі молоді в міжнародних конкурсах різних сфер діяльності;
- сприяти організації та медіа-підтримці міжнародних конференцій, семінарів на актуальні теми: самореалізація, освіта, старт-ап, інше;
- створювати інформаційний простір для обізнаності молоді щодо можливостей міжнародного співробітництва;
- сприяти міжнародному молодіжному обміну та реалізації спільних соціальних проектів.

V. Показники результативності програми

Тип показника	Найменування	Одиниця виміру	2026	2027	2028
Затрати	Обсяг бюджетних коштів, спрямованих на реалізацію Програми	тис. грн	50	50	50
	Кількість місцевих заходів (проектів) державної політики у молодіжній сфері	од.	5	6	7
Продукт	Наявність та кількість діючих молодіжних просторів/центрів/хабів	од.	0	1	1
	Кількість учасників місцевих заходів державної політики у молодіжній сфері всього	осіб	250	300	350
	Кількість учасників місцевих заходів державної політики у молодіжній сфері юнаків	осіб	120	150	170
	Кількість учасників місцевих заходів державної політики у молодіжній сфері дівчат	осіб	130	150	180
Ефективність	Середні витрати на проведення одного регіонального заходу (проекту) державної політики у молодіжній сфері	тис.грн/ захід	10	8,333	7,143
	Середні витрати на одного учасника регіонального заходу (проекту) державної політики у молодіжній сфері	грн./ учасник	200	167	143
Якість	Рівень задоволеності молоді можливостями для розвитку у громаді	%	60	70	80
	Збільшення кількості молоді охопленої регіональними заходами (проектами) державної політики у молодіжній сфері	%	+10	+15	+20

VI. Очікувані результати виконання Програми

Реалізація даної Програми дозволить:

- запровадити/покращити інноваційні механізми молодіжної участі (бюджет участі, молодіжний банк ініціатив, молодіжні дорадчі органи);
- збільшити кількість молодих хлопців та дівчат, охопленої всіма видами фізкультурно-оздоровчих, культурних, правозахисних, просвітницьких та інших заходів;
- надавати підтримку молоді у працевлаштуванні та сприяти створенню робочих місць;
- підвищити рівень екологічної свідомості молоді;
- створити умови для розвитку творчого потенціалу молоді.
- забезпечення рівного доступу хлопців і дівчат до участі у програмах, заходах та ресурсах молодіжної політики;
- підвищення екологічної свідомості молоді та залучення до проектів у сфері адаптації до змін клімату;

- створення безпечних, інклюзивних, доступних молодіжних просторів, орієнтованих на потреби різних категорій молоді.

VII. Фінансове забезпечення Програми

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Заводської міської територіальної громади, які передбачаються для виконання програм і заходів в рамках молодіжної політики, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, враховуючи потреби та інтереси молоді Заводської МТГ, підприємств та організацій різних форм власності, інвесторів, спонсорів, власні кошти громадян.

VIII. Відповідальний виконавець та контроль за виконанням Програми

Відповідальним виконавцем Програми є виконавчий комітет Заводської міської ради. Відповідальними за проведення заходів Програми є відділ освіти виконавчого комітету Заводської міської ради та відділ культури і туризму виконавчого комітету Заводської міської ради.

Контроль за виконанням Програми здійснюється постійною комісією з гуманітарних питань.

Головний спеціаліст відділу
економічного розвитку та інвестицій

Юлія ПАВЕЛКО